خراسان روزنامه صبح ایران
چهارشنبه ۱۱ اسفند ۱۳۹۵ . ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۴۸۷

نمایشگاه‌های کتاب باید ابزاری برای ارتقای سطح مطالعه باشد

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در بازدید از مؤسسه نمایشگاه‌های فرهنگی ایران گفت: مؤسسه نباید صرفاً برگزاری نمایشگاه‌های کتاب را هدف قرار دهد، بلکه باید ابزاری برای رسیدن به هدف نهایی یعنی ارتقای سطح مطالعه و توسعه دیپلماسی فرهنگی باشد. به گزارش ایبنا، سیدرضا صالحی‌امیری افزود: رئیس‌جمهور بارها و بارها بر این موضوع تأکید کرده‌اند، بنابراین باید در دستور کار همگان قرار بگیرد.

سیره حضرت فاطمه(س)؛ تجلی‌گاه فضایل نبوی

گروه اندیشه
info@khorasannews.com

کتاب «زندگانی فاطمه زهرا(س)» اثر زنده‌یاد علامه سیدجعفر شهیدی، یکی از بهترین منابع برای شناخت سیره و شخصیت حضرت فاطمه(س) است. این کتاب از دو منظر قابل تأمل و تحسین است؛ نخست، مستند بودن آن و استفاده مؤلف از اسناد دست اول تاریخی و دوم، نثر شیوا و تأثیرگذار کتاب که خواننده از حلاوت آن، بهره‌وافی و کافی می‌برد. آنچه درپی می‌آید، گزیده‌ای از این کتاب ارزشمند است که به مناسبت فرارسیدن ایام شهادت جانسوز بانوی دوعالم، به خوانندگان ارجمند تقدیم می‌شود.

■ خانه‌ای سرشار از زهد، قناعت و ایثار

اندک اندک، خاطره تلخ جنگ احد فراموش می‌شود. خانه‌های درهم ریخته، از نو سر و سامان می‌گیرد و زنان

> ابونعیم در آغاز فصلی که برای دختر پیغمبر(ص) گشوده است، زهرا(س) را چنین می‌شناساند: «زشتی و آفت‌های این جهان را دید و خود را از دنیا و آنچه در آن است برید.»

بی‌سرپرست به خانه شوی می‌روند. در شعبان سال چهارم، ولادت حسین(ع)، گرمی تازه‌ای به خانه علی(ع) می‌دهد. به تدریج، وضع مالی مسلمانان تنگدست هم سر و سامانی پیدا می‌کند. قبیله‌هایی که پس از شکست اُحُد از پیغمبر(ص) جداشده بودند، چون پایداری مسلمانان و پیروزی‌های بعدی آنان را دیدند، دوباره از مکه بریدند و رو به مدینه آوردند و یا لااقل، نسبت به مکه حالت بی‌طرفی در پیش گرفتند. غنیمت‌های جنگی، مختصر گشایشی در کارها پدید آورد. اما خانه دختر پیغمبر(ص) همچنان تهی و بی‌پیرایه بود. علی(ع) و زهرا(س)، زهد، قناعت، ایثار و حتی گرسنگی را، شعار خود کرده بودند. ابن شهرآشوب می‌نویسد: «روزی علی(ع)، فاطمه(س) را گفت: خوردنی چیزی داری؟ پاسخ داد: نه به خدا سوگند، دو روز است که خود و فرزندانم حسن و حسین گرسنه‌ایم. علی(ع) گفت: چرا به من نگفتی؟ فاطمه(س) پاسخ داد: از خدا شرم کردم چیزی از تو بخواهم که توانایی آماده کردن آن را نداشته باشی. علی(ع) از خانه بیرون می‌رود و دیناری وام می‌گیرد. روزی گرم است و آفتاب سوزان بر همه جا می‌تابد. در آن هوای گرم، مقداد پسر اسود را با حالتی آشفته می‌بیند. علی(ع) از او می‌پرسد: مقداد چه شده است؟ چرا در این هوای گرم، بیرون از خانه ایستاده‌ای؟ مقداد پاسخ داد: مرا از پاسخ دادن معذور بدار. علی(ع) اصرار کرد: نمی‌شود، باید مرا خبر دهی. مقداد گفت: حال که چنین است، بدان که گرسنگی مرا از خانه بیرون کشانده‌است، دیگر نمی‌توانستم گریه فرزندانم را تحمل کنم. علی(ع) به او گفت: به خدا قسم من نیز برای همین از خانه بیرون آمدم. این دینار را وام گرفته‌ام. اما تورا بر خود مقدم می‌شمارم. علی(ع) آن پول را به مقداد داد.» در این مواسات، دختر پیغمبر(ص) هم سهیم بود. بلکه گاه، سهم بیشتری را به عهده می‌گرفت.

یک روز، دو روز یا سه روز خود و فرزندانش گرسنه به سر می‌بردند و فاطمه(س)، شوهر را آگاه نمی‌کرد. چون علی(ع) مطلع می‌شد، می‌پرسید: چرا به من نگفتی که بچه‌ها گرسنه هستند؟ زهرا(س) پاسخ می‌داد: پدرم فرموده است، چیزی از علی مخواه، مگر آن که او خود برای تو آماده کند. در روایت ابن‌شهرآشوب آمده است که فاطمه(س) فرمود: از خدا حیا می‌کنم چیزی از تو بخواهم که بر فراهم آوردن آن توانایی نداشته باشی.

■ افتخار بانوی دوعالم

ابونعیم اصفهانی که از علمای سنت و جماعت است و در ۴۳۰ هجری قمری در گذشته و کتابی در وصف برگزیدگان خدا، به نام «حلیة‌الاولیاء و طبقات‌الاصفیاء»، در چند مجلد نوشته، فصلی را به فاطمه(س) اختصاص داده است. در ضمن این فصل، به اسناد خود از عمران بن حُصین، چنین می‌نویسد: «روزی پیغمبر(ص) به من گفت: با من به دیدن فاطمه نمی‌آیی؟ عرض کردم: چرا و با هم به خانه فاطمه(س) رفتیم. پیغمبر(ص) رخصت خواست و دخترش اجازه داد. با هم به درون حجره رفتیم. پیغمبر(ص) فرمود: دخترم چطوری؟ پاسخ داد: درد می‌کشم، به علاوه گرسنه هم هستم. پیغمبر(ص) با مهربانی به دخترش گفت: راضی نیستی که سیده زنان جهان باشی؟ فاطمه(س) پاسخ داد: پدرجان! مریم دختر عمران، مگر او سیده زنان نیست؟ پیامبر(ص) پاسخ داد: او سیده زنان عصر خود بود و تو، سیده همه زنانی و شوهرت، در دنیا و آخرت بزرگ است.» عُمران، که پیغمبر(ص) را تا خانه زهرا(س) همراهی کرده و شاهد این ماجرا بوده‌است، از تیره خُزاعه و از کسانی است که پس از جنگ خیبر مسلمان شدند. از روایت وی نکته بسیار مهمی دانسته می‌شود و آن این که در این ملاقات که احتمالاً پس از فتح مکه یا اندکی پیش از آن است و وضع اقتصادی مسلمانان تا حدی بهتر از پیش شده بود، باز خانواده پیغمبر(ص) در سختی به سر می‌برده‌اند.

■ بُریده از دنیا و زشتی‌هایش

ابونعیم در آغاز فصلی که برای دختر پیغمبر(ص) گشوده است، زهرا(س) را چنین می‌شناساند: «زشتی و آفت‌های این جهان را دید و خود را از دنیا و آنچه در آن است برید.» روزی سلمان به خانه دختر پیغمبر(ص) می‌رود. فاطمه(س) چادری بر سر دارد که از چند جا پینه خورده است. سلمان به تعجب در آن چادر می‌نگرد و اندوهگین می‌شود. چرا باید چنین باشد؟ مگر او دختر پیشوای عرب و همسر پسرعموی رهبر مسلمانان نیست؟ سلمان حق دارد، نزد خود چنین بیندیشد. او زندگانی اشراف‌زاده‌های ایران و شکوه و جلال چشمگیر آنان را دیده‌است. چون فاطمه(س) به دیدن پدر می‌رود، می‌گوید: پدرجان! سلمان از چادر و صله خورده من تعجب کرد. به خدا پنج سال است من در خانه علی(ع) به سر می‌برم، تنها پوست گوسفندی داریم که روزها شترمان را بر آن علف می‌خورانیم و شب روی آن می‌خوابیم. او نه تنها در پوشاک و خوراک به حداقل قناعت می‌کرد و بر خود سخت می‌گرفت، بلکه کارهای خانه را نیز به عهده دیگری نمی‌گذاشت؛ از کشیدن آب تارُفتن [جارو کردن] خانه، دستاس [آسیاب] کردن گندم، نگهداری کودک، همه را خود به عهده می‌گرفت. گاه با یک دست دستاس می‌کرد و با دست دیگر، طفلش را می‌خواباند. ابن‌سعد به سند خود از علی(ع) روایت می‌کند: «روزی که زهرا را به همسری گرفتم، فرش ما پوست گوسفندی بود که شب بر آن می‌خوابیدیم و روز شتر آبکش خود را بر آن علف می‌خوراندیم و جز این شتر، خدمتگزاری نداشتیم.

> پیغمبر(ص) با مهربانی به دخترش گفت: راضی نیستی که سیده زنان جهان باشی؟ فاطمه(س) پاسخ داد: پدرجان! مریم دختر عمران، مگر او سیده زنان نیست؟ پیامبر(ص) پاسخ داد: او سیده زنان عصر خود بود و تو، سیده همه زنانی و شوهرت، در دنیا و آخرت بزرگ است.»

■ ذکری بهتر از خدمتگزار

علی(ع) به مردی از بنی سعد می‌گوید: «می‌خواهی داستانی از خود و فاطمه را برای تو بگویم؛ فاطمه، محبوب‌ترین شخص در دیده پدر خود بود. او در خانه من چندان با مَشک آب کشید، که جای بند مشک بر شانه وی باقی ماند و چندان دستاس کرد که کف دست او پینه بست و چندان خانه را رُفت که جامه‌اش رنگ خاک گرفت. روزی به او گفتم: چه می‌شود که از پدرت خادمی بخواهی تا اندکی در برداشتن بار سنگین زندگی، تو را یاری دهد؟ زهرا نزد پدر رفت، اما شرمش آمد از او چیزی بخواهد. پیغمبر(ص) دانست دخترش برای کاری نزد او آمده است. بامداد دیگر به خانه ما آمد. سلام کرد و ما خاموش ماندیم، عادت او چنین بود که سه بار سلام می‌گفت و اگر رخصت ورود نمی‌یافت، برمی‌گشت. ما سلام او را پاسخ گفتیم و از وی خواستیم تا به خانه درآید؛ به خانه آمد و نزد ما نشست و گفت: فاطمه! دیروز از پدرت چه می‌خواستی؟ من ترسیدم شاید وی آنچه را از او خواسته‌ام، نگوید. این بود که گفتم داستان فاطمه این است و او از سختی کار خانه رنج می‌برد و این رنج بر جسم او اثر گذاشته است. از او خواستم نزد شما آید و خدمتکاری برای خود بخواهد. پیغمبر(ص) فرمود: آیا چیزی به شما نیاموزم که از خدمتگزار بهتر است؟ چون به جامه خواب رفتید، سی و سه بار خدا را تسبیح، سی و سه بار حمد و سی و سه بار تکبیر بگویید.» رسول خدا(ص)، چون صفات عالی انسانی را در فاطمه(س) می‌دید و تربیت اسلامی را در کردار و رفتار و گفتار او مشاهده می‌کرد، خوشحال می‌شد، او را می‌ستود و درباره او دعای خیر می‌گفت و برای این که منزلت و رتبت او را به مسلمانان نشان دهد، می‌فرمود: «فاطمه، پاره تن من است، کسی که او را بیازارد، مرا آزرده است» و گاه، شدت محبت خود را به او، با برخاستن و بوسه بر سر و دست او زدن، نشان می‌داد. اما برای آن که دیگران بدانند سرچشمه این محبت، تنها عطوفت پدری نیست و او فاطمه(س) را به خاطر دارا بودن صفاتی که از بانویی والامقام چون او، انتظار می‌رود، دوست می‌دارد، آنجا که باید، وی را به وظیفه سنگینی که بر عهده دارد، متوجه می‌کرد و پاداش او را به لطف پروردگار و رسیدن به نعمت‌های آن جهان حوالت می‌فرمود. نقل است که روزی به دیدن فاطمه(س) آمد. چون دخترش را دید که با یک دست، دستاس می‌کند و با دست دیگر، فرزندش را می‌خواباند، فرمود: دخترم! تلخی دنیا را بچش تا در آخرت شیرین کام باشی. وزهرا(س) در پاسخ پدر می‌گفت: خدا را بر نعمت‌های او سپاس می‌گویم.

مشاوره حقوقی

خوانندگان محترم! در صفحه حقوقی روزنامه خراسان، پاسخگوی پرسش‌های حقوقی شما هستیم. شما می‌توانید پرسش‌های خود را در تمام زمینه‌های حقوقی، از طریق پیامک به شماره ۲۰۰۰۹۹۹ ارسال کنید. لطفاً در ابتدای متن پیامک حتماً کلمه «حقوقی» را قید فرمایید.

پرسش: حد قذف در چه شرایطی اجرا می‌شود؟ آیا به صرف هر توهینی می‌توان از دادگاه برای توهین کننده تقاضای حد قذف کرد؟ تکلیف مواردی که توهین مشمول حد قذف نمی‌شود، چیست؟

پاسخ: حد قذف هشتاد ضربه شلاق است و در صورتی اجرا می‌شود که شخصی به دیگری نسبت «زنا» یا «لواط» دهد. ماده ۲۴۵ قانون مجازات اسلامی در تعریف قذف بیان می‌کند: «قذف عبارت است از نسبت دادن زنا یا لواط به شخص دیگر هر چند مرده باشد.» قذف باید روشن و بدون ابهام باشد و نسبت دهنده به معنای کلمه یا عبارتی که به کار برده است، آگاه و قصد انتساب داشته باشد، گرچه مقذوف (یعنی مخاطب توهین) در حین قذف از معنای آن آگاه نباشد. قذف علاوه بر لفظ با نوشتن، هر چند به شیوه الکترونیکی نیز محقق می‌شود. (ماده ۲۴۶ قانون مجازات اسلامی) اگر کسی به فرزند مشروع خود بگوید: «تو فرزند من نیستی» و یا به فرزند مشروع دیگری بگوید: «تو فرزند پدرت نیستی»، این عمل، قذف مادر مخاطب محسوب می‌شود. گرچه اگر قرینه‌ای در بین باشد که مشخص شود منظور، قذف نبوده است، حد قذف ثابت نمی‌شود. ماده ۲۶۱ قانون مجازات اسلامی مواردی را بیان می‌کند که حد قذف ساقط می‌شود یا به عبارت دیگر، قذف، انجام شده اما قذف کننده به دلیلی به مجازات قذف محکوم نمی‌شود: «الف- هرگاه مقذوف، قاذف را تصدیق نماید. ب- هرگاه آنچه به مقذوف نسبت داده شده با شهادت یا علم قاضی اثبات شود. پ- هرگاه مقذوف و در صورت فوت وی، ورثه او، گذشت کند. ت- هرگاه مرد بی‌زنش را پس از قذف به زنای پیش از زوجیت یا زمان زوجیت لعان کند. ث- هرگاه دو نفر یکدیگر را قذف کنند، خواه قذف آنها همانند، خواه مختلف باشد. (در مورد اخیر هر کدام از طرفین به سی و یک تا هفتاد و چهار ضربه شلاق تعزیری محکوم می‌شوند.) توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنانچه موجب حد قذف نباشد، موجب صدور حکم به مجازات شلاق تا هفتاد و چهار ضربه و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی خواهد شد. (ماده ۶۰۸ قانون مجازات اسلامی) قانونگذار برای توهین به برخی افراد به علت شرایط ویژه یا جایگاه سیاسی یا اجتماعی آنها مجازات حبس نیز تعیین کرده است؛ از جمله توهین به رؤسای سه قوه یا معاونان رئیس جمهور یا وزرا یا نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا نمایندگان مجلس خبرگان یا اعضای شورای نگهبان یا قضات و وکلای دادگستری. «هر کس با توجه به سمت، به یکی از رؤسای سه قوه یا معاونان رئیس جمهور یا وزرا یا یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا نمایندگان مجلس خبرگان یا اعضای شورای نگهبان یا قضات و وکلای دادگستری، در حین انجام وظیفه یا به سبب آن توهین نماید به سه تا شش ماه حبس و یا تا (۷۴) ضربه شلاق و یا پنجاه هزار تا یک میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود.» (ماده ۶۰۹ قانون مجازات اسلامی) همچنین ماده ۲۰ لایحه قانونی استقلال کانون وکلای دادگستری بیان می‌کند: «هر کس نسبت به وکیل دادگستری در حین انجام وظیفه و کالتی یا به سبب آن توهین نماید، به حبس تأدیبی از پانزده روز الی سه ماه محکوم خواهد گردید.» در صورتی که توهین به این صورت باشد که شخصی به دروغ به دیگری عمل مجرمانه‌ای را نسبت دهد؛ مثلاً بگوید دزد یا کلاهبردار، توهین کننده مرتکب جرم «افترا» شده است. مجازات افترا، یک ماه تا یک سال حبس و تا (۷۴) ضربه شلاق یا یکی از آن‌هاست. ماده ۶۹۷ قانون مجازات اسلامی در این مورد بیان می‌کند: «هر کس به وسیله اوراق چاپی یا خطی یا به وسیله درج در روزنامه و جراید یا نطق در مجامع یا به هر وسیله دیگر، به کسی امری را صریحاً نسبت دهد یا آن‌ها را منتشر نماید که مطابق قانون آن امر جرم محسوب می‌شود و نتواند صحت آن اسناد را ثابت نماید، جز در مواردی که موجب حد است به حسب مورد محکوم خواهد شد.»

پرسش: دختری پیش از ازدواج مبتلا به بیماری دیابت بوده و به همسر آینده‌اش اطلاع نداده است. حال، شوهر این خانم باید هزینه درمان بیماری دیابت را که عموماً هزینه‌ای دائمی است، بپردازد. آیا شوهر می‌تواند نسبت به این موضوع اعتراضی داشته باشد؟

پاسخ: قانون مدنی در ماده ۱۱۰۶ حکم می‌کند که «در عقد دائم، نفقه زن به عهده شوهر است». نفقه عبارت است از همه نیازهای متعارف و متناسب با وضعیت زن از قبیل مسکن، پوشاک، خوراک، وسایل منزل و هزینه‌های درمانی و بهداشتی و مستخدم (در صورت عادت یا احتیاج به واسطه بیماری یا معلولیت) (ماده ۱۱۰۷ قانون مدنی)؛ بنابراین در عقد دائم تامین هزینه‌های درمان زن بر عهده همسر ایشان است. تا زمانی که عقد ازدواج به اعتبار خود باقی و پابرجاست یعنی به عللی مانند طلاق یا فسخ نکاح برهم نخورده است، شوهر نمی‌تواند به بهانه عدم اطلاع قبلی از بیماری همسرش از تامین هزینه‌های درمان خودداری کند. خودداری از پرداخت نفقه، جرم و برای آن مجازات حبس تعیین شده است. ماده ۵۳ قانون حمایت خانواده بیان می‌کند: «هر کس با داشتن استطاعت مالی، نفقه زن خود را در صورت تمکین او ندهد یا از تأدیه نفقه سایر اشخاص واجب‌النفقه امتناع کند، به حبس تعزیری درجه شش [یعنی از شش ماه تا دو سال حبس] محکوم می‌شود. تعقیب کیفری منوط به شکایت شاکی خصوصی است و در صورت گذشت وی از شکایت در هر زمان تعقیب جزائی یا اجرای مجازات موقوف می‌شود.» از سوی دیگر، در چنین وضعیتی ممکن است مرد بتواند با فسخ عقد نکاح آن را برهم زند.

معرفی کتاب

نهج البلاغه به مثابه تفسیری برای قرآن کریم

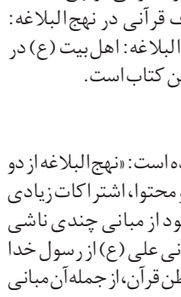

کتاب «ارتباط نهج‌البلاغه با قرآن» اثر مشترک مجید معارف و حامد شریعتی نیاسر، با همکاری بنیاد نهج‌البلاغه و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، به بازار نشر عرضه شد. به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا) چاپ نخست کتاب «ارتباط نهج‌البلاغه با قرآن» در ۱۴ فصل به قلم دکتر مجید معارف، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و دکتر حامد شریعتی نیاسر، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم قرآن و حدیث، با همکاری بنیاد نهج‌البلاغه و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، منتشر شده است.

■ فصول کتاب

«مبانی ارتباط نهج‌البلاغه با قرآن»، «ارتباط قرآن و اهل بیت (ع) در حدیث ثقلین»، «علم اهل بیت (ع)»، «جایگاه قرآن در نهج‌البلاغه»، «مقایسه سبک ادبی نهج‌البلاغه با قرآن»، «مقایسه سبک ادبی نهج‌البلاغه با قرآن: محسنات لفظی و معنوی»، «کاربرد آیات قرآن در نهج‌البلاغه»، «علوم قرآنی در نهج‌البلاغه»، «علوم قرآنی در نهج‌البلاغه: تفسیر آیات قرآن کریم در نهج‌البلاغه»، «معارف قرآنی در نهج‌البلاغه: توحید و خداشناسی»، «معارف قرآنی در نهج‌البلاغه: نبوت» و «معارف قرآنی در نهج‌البلاغه: اهل بیت (ع) در قرآن و نهج‌البلاغه» فصل‌های این کتاب است.

■ تفسیری برای قرآن کریم

در بخشی از پیشگفتار کتاب آمده است: «نهج‌البلاغه از دو منظر سبک و اسلوب و نیز معنا و محتوا، اشتراکات زیادی با قرآن دارد. این اشتراکات خود از مبانی چندی ناشی می‌گردد که دریافت معارف قرآنی علی(ع) از رسول خدا(ص) و علم الهی وی به ظاهر و باطن قرآن، از جمله آن مبانی است. از جهت سبک و اسلوب نیز عناصر بیانی متعددی مانند سبر و تقسیم، سجع و فاصله و نیز عناصر بدیعی مانند انواع تشبیه و استعاره، جناس، التفات و غیره و از جهت معنوی اشتراکات دو کتاب در موارد بسیاری از جمله معارف اعتقادی و اخلاقی قابل ملاحظه است. همچنین همسویی مباحث معنوی نهج‌البلاغه با قرآن به گونه‌ای است که نهج‌البلاغه به مثابه تفسیری برای قرآن به شمار می‌رود.»

■ اوصاف قرآن کریم در نهج‌البلاغه

«اوصاف قرآن در نهج‌البلاغه» از موضوعات مورد بحث در فصل چهارم کتاب است که در این زمینه در صفحه ۵۴ می‌خوانیم: «اوصافی که امام علی(ع) در نهج‌البلاغه برای قرآن ذکر می‌کند، یا ناظر به یک ویژگی از ویژگی‌های کلی قرآن کریم است (از قبیل معجزه بودن آن) و یا اینکه آن حضرت به برخی ویژگی‌های اختصاصی قرآن (از قبیل «نورالمبین» و «ذکر») پرداخته‌اند. برخی از این اوصاف مستقیما آیه‌ای از آیات قرآن است و برخی دیگر که بیشتر این اوصاف است، برگرفته و الهام‌یافته از آیات قرآن، یا به عبارت دیگر، استنباط امام علی(ع) از قرآن کریم است که بر لسان مبارکش جاری شده است.»

■ اثرپذیری از تشبیهات قرآنی

نویسندگان کتاب در صفحه ۱۳۷ در تشریح موضوع «مقایسه سبک ادبی نهج‌البلاغه با قرآن» نوشته‌اند: «در سراسر نهج‌البلاغه چه در قسمت خطبه‌ها، نامه‌ها یا کلمات قصار، انواع و اقسام تشبیهات را می‌توان مشاهده کرد که غالب آن‌ها به لحاظ سبک و مضمون، همخوانی فوق‌العاده‌ای با تشبیهات قرآنی دارد و از آن اثرپذیرفته است؛ برای نمونه، امام علی(ع) در وصف کسی که بر مسند قضاوت و داوری می‌نشیند، در حالی که صلاحیت آن را ندارد، می‌فرماید: «پس مَثَل او در بافتن شبهات به یکدیگر به مانند تنیدن عنکبوت است، نمی‌داند که آیا به صواب رفته یا آنکه خطا کرده است.» تار عنکبوت در زبان عرب، مثالی برای بیان امور سست، واهی و بی‌اساس است و همان گونه که خداوند متعال در قرآن کریم از خانه عنکبوت به سست‌ترین خانه‌ها تعبیر فرموده و کسانی را که به غیر خدا برای خود اولیایی برمی‌گزینند، به عنکبوت تشبیه می‌کند، در این عبارت نیز امام علی(ع)، سستی آرای قاضی فاقد صلاحیت را به تار عنکبوت تشبیه فرموده، به‌طوری که این شبهات در ذهن او تکثیر شده است و مانند تار عنکبوتی آن را فرا می‌گیرد و ذهن وی مانند مگسی در دام این شبهات گرفتار می‌آید و توانایی رها ساختن خود از آن را ندارد و قدرت تشخیص حق را از دست می‌دهد.» نخستین چاپ کتاب «ارتباط نهج‌البلاغه با قرآن» در ۳۶۸ صفحه، با شمارگان یک هزار نسخه و به بهای ۱۷ هزار تومان با همکاری بنیاد نهج‌البلاغه و سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت)، راهی بازار نشر شده است.

گزارش

معاون فرهنگی وزیر ارشاد:

کاهش کتاب‌های غیرقابل چاپ به معنای کوتاهی در بررسی آثار نیست

سیدعباس صالحی، معاون فرهنگی وزیر ارشاد، به تازگی در حاشیه بازدید از کتاب‌فروشی «پیام عدالت» گفت: کاهش کتاب‌های غیرقابل چاپ، به معنای کوتاهی ما در اجرای قانون نیست. اکنون ناشران خودشان به فهم درستی از قانون نشر دست یافته‌اند، بنابراین تعداد آثار غیرقابل چاپ کاهش یافته است. به گزارش خبرگزاری کتاب ایران (ایبنا) معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در پاسخ به پرسشی درباره ممیزی هم گفت: در صحبت‌های وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در آیین اختتامیه جایزه کتاب سال و گفت‌وگوی خبری چند نکته مورد توجه قرار گرفته بود. نخست در بحث صدور مجوز برای کتاب، باید قانون تصمیم‌گیر باشد نه سخت‌گیری و نه سهل‌گیری. سخت‌گیری و سهل‌گیری هر دو موجب تضییع حقوق می‌شوند. نکته دیگر این که باید برای اجرای قانون تلاش کنیم. این دو نکته مبنای راهبردی در حوزه نظارت و ممیزی کتاب است و در حوزه نشر تلاش شده است این دو معیار مورد توجه قرار گیرد و به آن‌ها عمل شود. او تصریح کرد: کاهش کتاب‌های غیرقابل چاپ، به معنای کوتاهی ما در اجرای قانون نیست. اکنون ناشران خودشان به فهم درستی از قانون نشر دست یافته‌اند، بنابراین تعداد آثار غیرقابل چاپ کاهش یافته است. همچنین، کمیته دوم و سوم برای تجدید نظر تشکیل شده و اگر ناشر نسبت به نظر بررس اعتراض داشته باشد، این کمیته‌ها بررسی می‌کنند. این دو کمیته در این دوره فعال شده‌اند و ما سه سال است، این مسیر را طی می‌کنیم.

پس از اظهار نظر بررسان، با گفت‌وگو با صاحبان آثار باز است. گفت‌وگوی میان اداره کتاب و مؤلف جدی‌تر گرفته شده است. پیش از این کار ما بین ناشر و اداره کتاب بود. در برخی موارد ناشر معترض نیست یا از اعتراضش صرف‌نظر می‌کند. بنابراین تصمیم گرفتیم با مؤلف نیز وارد گفت‌وگو شویم و برای این کار سازوکارهایی نیز دیده شده است. ضوابط نشر، معیارهایی را برای ما مشخص کرده است و بررس‌ها مبتنی بر آن‌ها عمل می‌کنند. اگر نویسنده، ناشر و بررس کتاب تفاهم بیشتری پیدا کنند، خودسانسوری‌ها و سختگیری‌های نادرست کاهش می‌یابد. به نظر می‌آید اگر ما این تعامل را بین اداره کتاب وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ناشر و مؤلف، بیشتر کنیم اتفاقاً در جاهایی خودسانسوری‌ها کاهش می‌یابد و انضباط اجتماعی هم برای بررس، ناشر و نویسنده ایجاد می‌کند.

■ ارائه تسهیلات برای راه‌اندازی کتاب‌فروشی

صالحی همچنین گفت: وزارت ارشاد برای راه‌اندازی و تجهیز و توسعه کتاب‌فروشی‌ها در شهرهای مختلف ایران تسهیلات می‌دهد و دستورالعمل اجرایی طرح، طی روزهای آینده اعلام می‌شود. صالحی در پاسخ به پرسش خبرنگاری درباره آثار کتاب‌گردی‌های معاونت فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، گفت: از همان آغاز طرح کتاب‌گردی چند هدف دنبال می‌شد؛ نخست ما ضرورت حضور در فضای کتاب‌فروشی‌ها و مجامع فرهنگی را احساس می‌کردیم. دوم این که، ضرورت دارد با ناشران و کتاب‌فروش‌ها در محیط کارشان مواجه شویم و دغدغه‌ها و مسائل حوزه فعالیتشان را بشنویم. همچنین با کتاب‌گردی به دنبال توجه بیشتر به کتاب‌فروشی‌ها بودیم. در ادامه توجه بیشتر به کتاب‌فروشی‌ها و تقویت آن‌ها، طرح تخفیف در کتاب‌فروشی‌ها تحت عنوان‌های عیدانه، تابستانه و... دنبال شد تا مردم از تسهیلات یارانه‌ای حوزه کتاب در کتاب‌فروشی‌ها استفاده کنند و رونقی بیشتر به کار کتاب‌فروشی‌ها داده شود. معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ادامه داد: کتاب‌فروشی‌ها همواره از برگزاری نمایشگاه‌های استانی کتاب گله‌مند بودند که برای تقویت کتاب‌فروشی‌ها تصمیم گرفته شد، یارانه و تخفیف‌های نمایشگاه‌های استانی کتاب تایک ماه بعد از آغاز نمایشگاه در کتاب‌فروشی‌های مرکز استان نیز قابل بهره‌برداری باشد.

تحلیل‌های روز را رصد کنید
www.Rasad.org
پایگاه تحلیلی دفتر پژوهش روزنامه خراسان

ماجراهای شیرین و پندآموز دستون حکایت
هر روز در صفحه «همشهری سلام»

همکار گرامی
سرکارخانم دکتر فاطمه تارا
ارتقاء علمی سرکار عالی به
مرتبه استادی
را صمیمانه تبریک و تهنیت عرض می‌نمائیم. موفقیت روزافزون شما را از درگاه ایزدمنان خواهانیم.
گروه زنان بیمارستان ام البنین (س)
۹۵۳۵۳۰۸۲/ب

همکار گرامی
جناب آقای دکتر مرتضی مدرس غروی
ارتقاء علمی جنابعالی به مرتبه
دانشیاری دانشگاه علوم پزشکی مشهد
را تبریک عرض نموده، توفیق روزافزون شما را در کسب درجات علمی بالاتر، از درگاه ایزدمنان آرزومندیم.
اعضاء هیئت علمی گروه روانپزشکی
۹۵۳۵۳۸۵۳/م

سرکارخانم پسیان

دست شما شکست،
قلب ما حیوان دوستان ایران شکست،
ولی قلب حیوانات و پرندگان پارک ملت مشهد هنوز نشکسته. زود خوب شوید
از طرف جمعی از حیوان دوستان ایران
۹۵۳۵۳۵۶۲/ل

بازار محله
ویژه‌نامه‌ی تبلیغاتی برای تمام مناطق شهر مشهد
ضمیمه رایگان امروز روزنامه خراسان
ویژه منطقه سه :
سجاد، فرامرز عباسی، بولوار فردوسی، جانباز، خیام، فلسطین
کلاهدوز، راهنمایی، ملک آباد، شهید صادقی، دستغیب
ویژه منطقه چهار :
سعدآباد، احمدآباد، سناباد، دانشگاه، کوهسنگی، امیرکبیر
دکتر بهشتی، مدرس، سعدی، امام‌خمینی(ره)، نوفل لوشاتو
مشهد بلوار سازمان آب، نبش شهید صادقی ۱۸، پلاک ۱۶۲
پذیرش آگهی در ویژه نامه : ۳۷ ۶۳۵۹ ۱۱
مدیریت: فیروز خسروانی ۰۹۱۵۱۱۱۸۰۰۰
۹۵۳۵۴۰۸۸/م

تقدیر و تشکر
بدینوسیله از آقایان دکتر بیانی، دکتر حیدری، دکتر نادری، دکتر سروقد، دکتر باقری دکتر نقیب‌زاده، خانم دکتر کدخدایان، گروه‌های پرستاری بخش قلب بیمارستان‌های مهر و رضوی بخش عفونی بیمارستان امام رضا خصوصا گروه پزشکی و پرستاری بخش ICU،C عدالتیان
که نهایت تلاشتان را جهت درمان مادرعزیزمان مرحومه خانم منصوره جلایری بکار بردید تشکر و قدردانی می‌نماییم و از خداوند متعال طول عمر و سلامتی برای همه سروران گرامی خواهانیم.
خانواده جلایر
۹۵۳۵۲۶۷۳/م